

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 52.

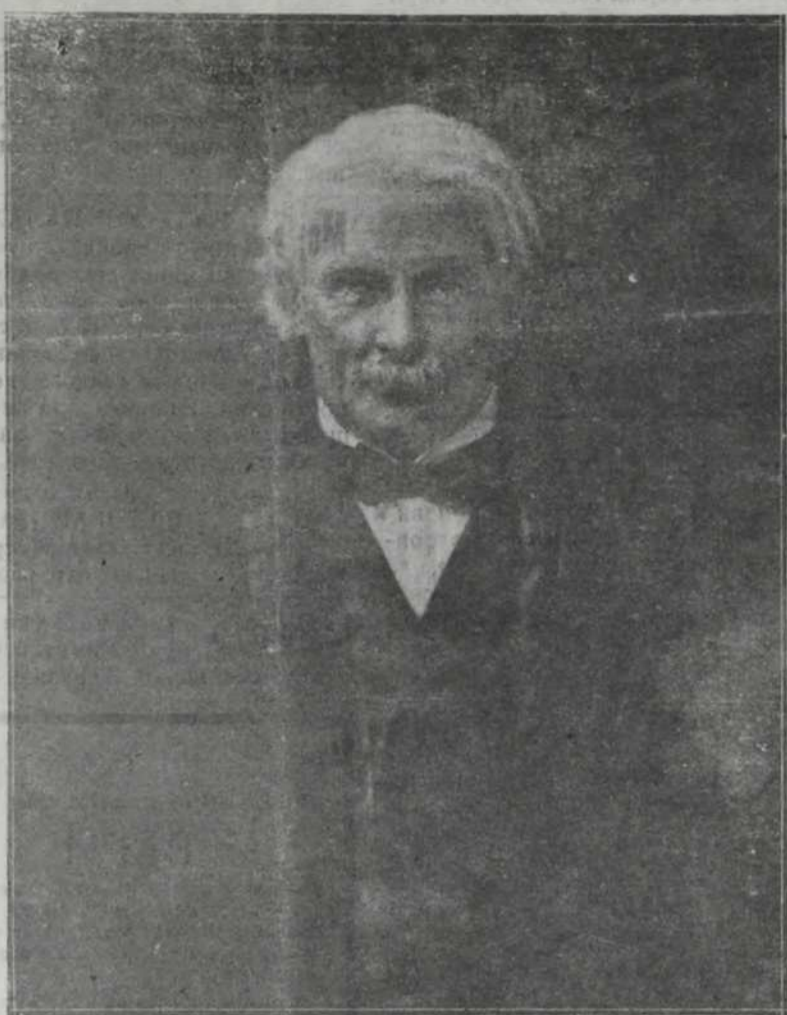
Недеља, 16. Децембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 4 сата по подне.

Цена 20 п. пич. или 40 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукописи и пратилату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космачка ул. бр. 28.

ЛОЈД ЏОРѢ, енглески премијер.

ЛОЈД ЏОРѢ.

Енглеска је одавно земља врло великих политичких и верских слобода, њене су установе служиле за пример осталим културним народима на европском континенту, она је колевка парламентаризма, али поред свега тога Енглеску не треба сматрати као скроз демократску земљу. У њој велику улогу, не само у друштвеном, већ и у политичком животу игра племство по крви и висока новчана аристократија. Само су Енглези умели паметно комбиновати конзерватизам и дух времена, и због тога су они увек били поштеђени револуција, које су на континенту сналазиле иначе велике и напредне народе. Садање је Енглеска врло демократска, у њој играју ипак велику улогу стари сталежи.

Оно што је карактеристично за енглеску политику, то је да и у ранија времена човек од истинског талента могао имати успеха у политици и доћи до највећег значаја. Тако је Дизрели, јеврејског порекла и банкарски син, постао шефом торијевске странке, вођа најповољније аристократије на свету. За своје велике успехе Енглеска има да захвали томе принципу, јер Енглези цене и помажу прави таленат, док на континенту често пута људи без правог државничког талента, само обдарени говорничким даром или помоћу партијске организације долазе до значаја у политици.

Ово неколико речи било је

потребно, да се правилно оцени вредност Лојда ЏорѢ и његов успех, Давид Лојд ЏорѢ родио се 1862. у једном селу Велса као син сиромашног сеоског учитеља. После ране очеве смрти узео га је к себи стриц Ричард, обућар и свештеник једне строго пуританске секте. Лојд ЏорѢ није се редовно школовао: у 16 година ступио је у адвокатску канцеларију и после пет година положио прописне испите и постао адвокат. Као адвокат се одликовао и учествовао у политичком животу Велса. За посланика је изабран 1890 и одмах је обратио на себе пажњу. У почетку је хтео играти скромну улогу, побрника за своју ужу домовину, отприлике оно што је Парсел био за Ирску. Тражио је одвајање велске цркве од државе. За време бурског рата био је огорчен противник овог рата, због чега је имао неприлике на зборовима. Али се у Енглеској поштује свако мишљење, па је због тога Л. ЏорѢ задобијао себи све више пријатеља. Кад је 1905. дошла на владу либерална странка, шеф владе Камбел Бенерман узео га је за министра трговине. На ову се положају Лојд ЏорѢ истакао, јер је он човек од праксе и необично енергичану извођењу посла. Као министар трговине он је донео закон о уређењу лондонског пристаништа, пошто је пре тога пропутовао Белгију, Немачку и Шпанију да прогледу питање о пристаништима. Сем тога

је донео закон о патентима, који је донео држави велике користи. После смрти Бенерманове постао је Асквит премијер а Лојд ЏорѢ дође на његово место за министра финансија. На томе се положају Лојд ЏорѢ необично прочуо, али је стекао отрчене и жестоке противнике. Као човек из народа и сиромашан, он је био заштитник „малог човека“, радника, а противник великог богатства и луксуза. Својим законом о порези он је тако оптеретио лордове и богаташе, да су га они називали друмским разбојником који хоће да конфискује сва имања, и представљали су га као зло за земљу. Својим буџетом, у који је ушла сума од 700 милијона за осигурање старости, направио је сензацију. Хтео је да финансиским реформама обезбеди сиромашније слојеве. Због тога су га политички противници називале социјалистом, ма да он то у ствари није био, него човек који је гледао реално на ствари.

Као парламентарца и као министар Лојд ЏорѢ се показао човек необичне енергије, окретности, издржљивости и као врло велики говорник. Без великог теоријског образовања, он се показао као човек од праксе, који одмах уочава суштину ствари, и сваку ствар упућује правилним правцем.

Као противник империјалиста он је био противник заштитних царина, противник наоружања и ратова.

Када је генерал Робертс путовао по Енглеској и држао зборове у корист опште војне обавезе Лојд ЏорѢ је свом својом говорничком енергијом устајао против тога. Али када је рат букнуо против његове жеље, он је сву своју енергију употребљивао да Енглеска изиђе као победилац. У рату је Лојд ЏорѢ у коалиционом министарству постао министар муниције, а када је у мају 1916 лорд Кичинер трагичном смрћу умро, постао је на његово место министар војни. У ова ова министарства Лојд ЏорѢ је постигао изврсне успехе: као министар муниције снабдео је енглеску војску ратним потребама, а као министар војни, попео је енглеску војску на ону бројну висину, која је потребна била, да се непријатељ победи. Када је у децембру 1916 Асквит одступио, Лојд ЏорѢ је постао премијер министарства, у коме је већина чланова унијералиста, некада његових најљућих противника у унутрашњој политици. Само Енглези умеју да цене способности својих политичара и увек су спремни да поставе правог човека на његово право место. Такав је човек Лојд ЏорѢ, који већ две године руководи суд-

бином силне британске империје.

Бугарска зверства.

„Пиротски Гласник“ у своме 5. броју доноси аутентичан списак српских свештеника од варварских Бугара убијених, изубаданих, искасапљених и бачених живих у бунар.

Њихова су имена: Скопски Митрополит Господин Вићентије, који је убијен у Качанику по наредби бугарског митрополита Неофима. Митрополит Вићентије убијен је пренет из Качаника у Скопље и тамо запаљен гасом. За тим: Цветко Нешкић ђакон из Скопља; Добросав Марковић прота из Ниша, Лука Марјановић, Јован З. Поповић, Јован и Марко браћа Јанковићи, сви свештеници из Ниша. Ову петорицу побили су Бугари на путу између Ниша и Беле Паланке, до села Кренице, 7. Новембра 1915. Истог дана и на истом месту гољивени су и ови свештеници: Стојан Стаменковић из Барбеша, Драгутин Пешић из Јагличке, Милан Миљковић из Малче, Борђе Пешић из Пирота, Сава Петковић из Ђићевца, Драгомир Јовановић из Сукова, Алекса Јовановић-Занга из Пирота, Јордан Ненчић из Пирота, Илија Поповић и Душан Поповић из Беле Паланке, Станко Костић из Извора, Богосав Стекић из Рогљева (крајински округ) и Милутин Миленковић из Бошњака (Крајина).

На путу из Књажевца за Зајечар побијени су 13. децембра 1915 сви свештеници: Светозар Илић из Хумке Нишке, Киријак Јеромонах, Милија и Петар Бисићи из Књажевца, Добросав Миленковић, Војислав Марковић и Коста Костић из среза заглавског. У путу Ниш—Пирот побијени су: Василијан синђел манастира Св. Троице, Аврам Милановић прота из Алексинца, Борђе З. Јовановић и Милета Стефановић свештеници из Алексинца, Цветко Богдановић и Илија Кочић, свештеници из Ниша, Димитрије Станковић из Делиграда нишког, Милан Борђевић из Суботинца и Душан Поповић из Мозгова. У идућем броју донећемо остака.

† Драгољуб ГогѢ.

Пут љуби из Француске у Србију умро је близу Сарајева у возу истакнути српски новинар, бивши многогодишњи уредник београдске „Политике“ и познати публициста, — српски поручник г. Драгољуб ГогѢ. Он спаде међу истакнуте српске новинаре и његов губитак осетљиви је ударац за српску журналистику, која је у овом

КОЛОСЕУМ

ЛОВЦИ ЛАВОВА — драма у 2 дела из афричког живота и остали одличан програм.

КОЛОСЕУМ

рату страшно страдала. Пок. Тогић уређивао је у Солуну „Народ“ и веома је много радио на страним новинама, износећи грозоте аустријске управе. У радикалној странци уживао је велики углед и био је један од њених најистакнутијих омладинаца.

С њим је „Политика“ у време рату изгубила пет својих редактора: Владу и Дарка Рибникара и М. Трифуновића, који као официри погинуше и Стеву Стојковића, а сад Драгољуба Тогића, који помреше: први у ропстају, а други ето сад на путу за стацбину.

Умро је у 35. години. Мир нека је пепелу овог честитог српског народног борца!

ЛОКАЛНЕ ВЕСТИ.

Продаја чекова

Министарство Финансија врши и даље продају чекова на Паиз по курсу 100 динара 100 фр. франака.

Просветне вести.

Позивају се управитељи и заступници београдских основних школа да неизоставно дођу у Министарство Просвете на седницу у 3 сата после подне 15. овог мес.

Две писаће машине.

Министарству Финансија — Главног Државног Рачуноводству — потребне су две писаће машине, азбука ћирилицом. Оферте слати Главног Државног Рачуноводству Министарства Финансија.

Фотографисање деце.

Главни Одбор Друштва за Заштиту Југословенске Деце позива сву децу која су се уписала за америкачку помоћ да дођу у недељу 16. ов. мес. у 9 часова пре подне, ради фотографисања у Студеничку ул. бр. 62.

Примања.

Господин Министар Саобраћаја примаће публ. ку уторником, четврком и суботом, од 10—12 часова пре подне, у својој канцеларији, у згради Београдске Железничке Станице.

Београдским сопственицима зграда.

Министарство Грађевина по решењу Краљевске Владе одредило је стручно легитимисане Комисије које ће све порушке и оштећене зграде понаособ прегледати и оценити вредност штета за време рата.

Позивају се сопственици, да у свом сопственом интересу изађу на сусрет овим Комисијама и припреме податке (по могућству дати површину оштећених зграда) за брзо и успешан рад Комисија.

Распоред рада по улицама објавиће се.

Прилози Друштву за заштиту Југословенске Деце.

Коњачки и-пуковник г. Стеван Швабић предао је круна 2700 као прилог сфацира који су били ран је у заробљеничком логору у Гедигу код Селдбурга.

Г. Јеврем А. Ненадовић студ. Универзитета приложио је Друштву 100 круна у место шестомесечног парастоса својој мајци Јелени.

Друштво топло захваљује како г. п-пуковнику Швабићу на заузимању да се горња сума скупи и намени нашеј сирочади тако и г. Ненадовићу, на датом прилогу.

Народна Скупштина.

На садашњој седници сбрановано је свега 6 секција а 2 нису пошоније био довољни број чл. нова. У секцијама су: Јосиф Војовић, Јоца Јовановић, д-р Станојко Вукчевић, Настас Петровић.

Послан. К. Лапчевић поставио је два питања: да ли је позван и јели сигуран повратак посланику Г. Миша Кацлеровићу; и да ли ће се предузети мере да се веспостави С. Једини одбор за исхрану, који је функционисао 1915 године.

Грађевински курсеви.

Неколико овдашњих архитеката и инжењера намерни су отворити стручне дневне и вечерње курсеве за грађевинске помоћнике и грађевинске занатлије (браваре, столаре, видрза и т. д.) Од броја пријављених слу-

шалаца зависиће могућност ових курсева. Заинтересовани и могу доћи потребна обавештења код г. Т. се Милојевића архитекте, Проте Матеје ул. бр. 15. свако по подне од 2 до 4 сата.

Пажња родитељима.

Министарству унутрашњих дела често стижу вести о погибијама и несрећним случајевима од бомби и других експлозива, ваосталих од војске, које деца, па и одраслији, узимају и непромишљено сараћају, док се несрећа не догоди. Родитељима се скрше пажња на ову опасност.

Друштво за Заштиту Деце.

Друштву за Заштиту Деце стижу скоро свакога дана разноврсни богати пакли из ованних српских крајева преко Саве и Дунава. Друштво изјављује своју најтоплију благодарност с има, који на овако видан начин манифестују своје симпатије према нашим ратницима и њиховој сирочади.

Г-ђа Деанка Сиотановић сакупила је у Идвору и Сакулама у Банату кр. 2174; 249 и по кгр. брашна, 17 и по кгр. масти, 135 и по кгр. лука, затим кромпара, кукуруза, парадјеза, пасуља и нешто чајана дечјих.

Чланови Месног Одбора из Ставих Баицаца (Срем) г. г. Јован А. Стефановић, Тодор Ваџић, Стеван Бојић, Милан Миљак, Рата Јекић, и Милан Вукозавић, сакупили су у новцу 1075 круна, ват. м. 1250 кгр. жита, 1540 кгр. кукуруза, 199 кгр. пасуља, лука, масти, 266 кгр. бела брашна, сланине и др. ствари.

Г-ђа Љубица Сперњак сакупила у Идбишту у новцу кр. 2050; 21 мушку кошуљу, 32 женске кошуље, 19 дечјих женских кошуља, 4 реклида, 2 пара гаћица, 26 мушких дечјих кошуља, 15 пара доњег рубља, 33 парчета платна, 40 уб. ус, креветски чаршав, 1 јермански чаршав, 7 пари дечјег доњег рубља, 7 четкица, 3 навлаке за јактуке, 14 ком. сапуна, 66 ком. разних ствари, 1 завезљај дечјег рубља и чарапа и 80 ком. јаја.

Г. Н. Трифуновић, трг. из Сремске Митровице приложио је 400 круна.

Г. д-р Бајић донео је прилог великог жупана д-р Милана Костића од стране Старешинства сремских Нгарена кр. 10.000 из Сремске Митровице.

Г-ђице Даница Иљков и г. Корнел Коњовић сакупили су у Јарку (Митровица Ср.) кр. 714; и 6 великих дењака рубља, пешкира, чарапа, јастука, кошуља, гаћа, чарама и др.

Једна војничка свечаност.

Прелијуче по подне извршена је на Позоришном Тргу пред Врховном Командом једна војничка свечаност. Нарочити изасланик енглеског штаба из Солуна, бригадни генерал Холбрук, командант тешке артилерије енглеских трупа на Балкану, у чијој је пратњи био артиљериски потпуковник К. офорд, донео је одликовања којима је Њ. Величанство Енглески Краљ Ђрђе одликовао извесне српске официре.

У 15 часова, једна чета српске пешадије, са војном музиком, постројила се поред споменика Кнеза Михаила, лицем окренута позоришту. Испред чете постројили су се у врсту официри који су одликовани. Пошто је извршио прејед почасне чете, генерал Холбрук у присуству Војводе Мишића, адмирала Трубрица, генерала Пешића, луковника Стеда и потпуковника Крофорд, држао је на енглеском овај говор:

„Донео сам из Солуна неколико енглеских одликовања која је Њ. В. Енглески Краљ подарио храбрим официрима и војницима славне српске војске.

Генерал Мили ставио ми је у дужност да вам изразим његово дубоко жаљење, што није могао доћи у Београд и предати вам лично ова одликовања, него је на његову жалост морао отићи у Енглеску, камо је позван на једну конференцију.

Генерал Мили наредио ми је, да вам уместо њега предам ова одликовања. Ја сматрам за велику част да то извршим у присуству Војводе Мишића. Могу вас уверити, да сваки официр и сваки војник енглески на-

солунском фронту потпуно цени сајно јунаштво и отпорност својих храбрих савезника Срба. Они су се лишили великих победама ваше војске, као и енергији и напорима нечувеним које су дочакали српски војници за време операција, почетих близу Сол на а славно завршених с ову страну Дунава.

Официри и војници енглески увек су жалели што су енглеска и српска војска толико удаљена једна од друге на македонск и фронту.

Енглеска војска топло честита српској војсци сјајне победе које је она однела и дели радост српских војника што су се победоносни вратили огњитима својим.“

После говора, генерал Холбрук ставио је на сваког официра додељено му одликовање. Затим су Војвода Мишић и остали присутни читали одликованија одликовања.

Пошто је свршена предаја одликовања, чета је дефиловала пред Војводом Мишићем и осталим учесницима у свечаности.

Свечаности је присуствовао велики скуп војника и грађана.

ОГЛАСИ

Сави С. Стојановић, ревизор новина из Петровца, извештава своје пријатеље, да је у Петровцу понова предузео своју радњу и редовно ће у будуће продавати све политичке листове као и ра не календ ре.

Пажња КОЖАРСКИМ ТРГОВЦИМА И ОПАНЧАРИМА

Већа количина сувих и сирових добро усолених говеђих и коњских КОЖА продаје се. Коже су првог квалитета добро очуване, — говеђе коже су добивене од заклањаних, шведских и сремских грла и тежине су од 60—70 кгр. пар. Исте ће се уступити ономе купцу који жели цену буде писмено понудио. Писмене понуде ваља послати што пре г. Илији Живаницу трг. Суботица — Бачка, где се и коже могу видети а и ближа обавештења добити. 1-2

Част је Дирекцији **Биоскопа ОПЕРА** у Македонској улици, да извести београдско грађанство, да ће у СРЕДУ 12. децембра почети ПРЕДСТАВЕ састојећи се из најбољих филмова познате фирме **Пате-Фрер**, ратних слика и најбољих комичних филмова. Дневне представе од 4 до 10 сати по подне. За свечано отпарање даваће се чувена ДРАМА „Разносачица хлеба“.

Овим стављам на знање да сам отворио **ФИЛИЈАЛУ** мога подрума из Сремских Карловаца у Студеничкој улици, — бивша кафана „Српска Нада“. На **СТОВАРИШТУ** има: БЕЛА нова, стара РУЖИЦЕ и црна ВИНА као БЕРМЕТА и КОЊАКА прве каквоће. — — — — — Цене су умерсне. — — — — — **Петар Костић.**

Са неизмерним болом у души јављам сродницима, пријатељима и познаницима и друговима да ћемо својим милим и драгим синовима и сраћима: † **Драгутину — Драгом Л. Симићу** чиновнику у прав. министарства и резервног вајарског давати тригодишњи помен и † **Милутину Л. Симићу** гимназиста који је умро у Ници (Француској), далеко од својих милих и драгих, годишњи помен у цркви Савиначкој 18. ов. м. у 11 ч. по подне. Ожалошени и несретни: мати: Јулијана пчч. Лазара Симића књиговође мин. војн. г; Сестре: Даринка, Зарча и Десанка; брат: Радисав и остала фамилија.

Јаја Комад 1.30, од 50 ком. на више 1.20 Охридска ул. бр. 13. **МОДЕ САЛОН И. Б. БОЖИЋ** — Коларчева 10, I. спрат — — Прича шегрте и ученице на 1 годину. Потпуно изучавање. — Потребна је жена за послуживање. 1-3

Радња Колонијално-Бакарскај на живом месту, сортирана и бирбершком робом, предаје се. — Обавештења даје ово уредниште. 3-2

Мој син РАДИВОЈЕ ПАЛАЛИЋ војни обвезник 7. пука I позива Дунав. Дивизије, родом из Бегалице, среза грочанског, заробљен је и по његовом ми ми био је у Браунау, у Аустроугарској, одавио ми се не јавља Мојим свакога, ко зна за мога сина Радивоја, да ме путем штампе о њему извести, за шта ћу му бити вечно благодаран. Јесам познати РАДОВАН ПАЛАЛИЋ из Бегалице, срез грочански, окр. београдски. 3-3

Шегрта из добре куће потребне Милутин С. Марковић, механичар. Теразије 8. 2-3

† Нашој доброј и непрежаној **ВЕРИ** даваћемо годишњи парастос 20. ов. мес. у 11 часова пре подне у Цркви Светог Николе на Новом Гробљу о чему извештавамо сроднике, пријатеље и познанике ради присуства. Ожалошени родитељи: отац Радивој, мати Јелена Борјановић, браћа Миодраг и Богдан, сестре Анка и Радмила са осталим родбином. 2-3